1886. Tizenötödik évfolyam.

TORONTÁL.

33-ik szám. Csötörtök, augusztus 19-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Előfizetési föltételek:
Egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyed évre 1 frt 50 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál-féle könyvnyomda Nagy-Becskereken, hová az előfizetési pénzek és igtatási dijak küldendők.

Hirdetések és mellékletek
— utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 frt 50 krral számitva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az igtatási dijakat az igtatmányokkal együtt legfölebb **szerda reggeli 10 óráig** beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A nm. m. kir. belügyminiszterium határozata értelmében a hivatalos hirdetések **bérmentve és előlegesen beküldendő közlési dija** 1875. év első napjától kezdve következőleg állapittatott meg:

100	szóig	egyszer	közölve	és	egy	a	hirdetést	igazoló	lap	1 frt	67 kr.	
200	„	„	„	„	„	„	„	„	„	2 „	67	„
300	„	„	„	„	„	„	„	„	„	3 „	67	„
400	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4 „	67	„
500	„	„	„	„	„	„	„	„	„	5 „	67	„

és igy tovább minden megkezdett 100 szóért 1 frttal több.

Magán hirdetések:
A 4-hasábos garmondsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Alulirt kiadóhivatalnak van szerencséje, a t. szolgabiróhivataloknak, községeknek és magán hirdetőknek tudtára adni, hogy nem helybeli hirdetések csak akkor vétetnek fel, legyenek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési dijat az itt közölt tarifa szerint a hirdetéssel együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által utánvét mellett feladott nyugtát és támpéldányt a postán mindenkor kiváltani. **A „Torontál" kiadóhivatala.**

Megjelen hetenkint egyszer, csötörtökön.

A királyi kézirat.

Kedves Tisza! Sajnálattal észleltem, hogy némely, az utóbbi időben történt katonai személyzeti változás, különféle félremagyarázatokra alkalmat szolgáltatott, melyek a közvéleménynek nyugtalanitására és félrevezetésére, valamint a polgári lakosság és a hadsereg között magyar koronám országaiban ezideig fennállott jó viszonynak sajnálatra méltó megzavarására vezethetnének.

Ez pedig annál inkább sajnálandó, — minthogy az emlitett személyzeti v[illegible]tozásoknál, bármely törvény vagy alkotmányos jogok sértése nélkül, **csakis katonai szolgálati tekintetek voltak mérvadók**, s ennélfogva az abból tévesen vont következtetések magoktól elenyésznek; valamint ép oly sajnos, ha egyes tények miatt az egész hadsereg kedvezőtlen birálat alá vétetik.

A monarchia összes népeit magában foglaló **közös hadsereg szelleme nem más, és nem is szabad hogy más legyen, mint a legfőbb haduré**; a mi épen legbiztosabb kezességet nyujt az iránt, hogy e szellemet ezentul sem uralhatja más érzelem, mint versenyző törekvés a kötelesség hü teljesitésében, mely kötelessége a hadseregnek nemcsak a monarchiának kifelé való védelmét, hanem minden politikai pártüzelmektől távol állva, a belső rend fentartása érdekében, **a törvények s ennek folytán a törvényesen fennálló alkotmányos intézmények oltalmát is foglalja magában.**

Csak szándékos nem tudás, vagy nem tiszta indokok vezethetnének tehát arra, hogy a hadsereg, mely háboruban és békében mindenkor hiven és áldozatkészen teljesitette kötelességét, — **a valódi hazafisággal, az ország törvényeivel és az alkotmánynyal ellentétbe helyeztessék.**

Ámbár e szerint hinnem kellene, hogy a tényállásnak pártatlan s szenvedély nélkül megfontolása mellett, a kérdéses izgalom a loyalis és józan népességnél csakhamar megnyugtatóbb hangulatnak fog tért engedni; mégis lehetséges, hogy eme félremagyarázatok hosszabb tartamánál a nyugtalanság tágasabb körökre terjedne és kölcsönös elkeseredés ápoltatnék, ami sajnos következményekre vezethetne.

Teljes bizalommal önnek mindenkor tanusitott hazafiságában és egyetértve önnek Általam ismert ez iránti nézeteivel, meg vagyok győződve, hogy ön ezen ügyre, a mint ezt ezennel kivánom is, különös figyelmét fogja forditani, és megfelelőleg fog intézkedni, hogy ott a hol szükséges, a népesség kellőleg felvilágositassék, és ha mindamellett törvényellenes és kárhozható izgatások vagy gyanusitások fordulnának elő, azok ellen a törvény egész szigora alkalmaztassék.

Kelt **Ischlben, 1886.** évi augusztus hó **7**-én.

Ferencz József, s. k.

Tisza Kálmán, s. k.

Az átmenet minálunk.

Hol van még az a boldog idő, a midőn hazafias aggodalmaktól menten, jogos önérzettel fogjuk mondhatni magunkról azt: „Ujból megalapitottuk magyar államunkat; mert abból a modern állam és társadalmi élet számos veszélyeivel szemben nemzetünk számára erős és megingathatlan várat teremtettünk!"

S mennyire közelitettük meg a jelenben e minden egyében tulmagasló czélt? különösen nálunk Torontálmegyében, hol a közviszonyok és állapotok hazánk egyéb nagy vidékeitől nagyon is eltérők voltak és nagy részben most is azok?

Ez a kérdés kell hogy foglalkoztasson bennünket kivált akkor, a midőn a monarchia másik államfelével — Ausztriával — kötendő harmadik kiegyezés előtt állunk és az uj közigazgatási törvények életbeléptetése uj korszakot jeleznek államunknak s nemzetünknek modern értelemben vett további fokozatos átalakitásának munkájában.

A midőn a közel husz év előtt megtörtént koronázással alkotmányunk uj aerájának küszöbére jutottunk, az egyre tovább terjedő czivilizátió követelményeinek nyomása alatt rohamosan átültettük a miveltebb Nyugateuropa drága intézményeit; a legszabadelvübb modern közigazgatási és törvénykezési törvényeket honositottuk meg; és folyton növekedő nagy anyagi áldozatok árán megadtuk a hatalmi eszközöket ahoz, hogy a monarchia külbékéje fenntartatván, államunk belkonzolidátiója elérethessék.

Illő tehát, hogy megyénk viszonyai szempontjából is beszámoljunk e husz év történetével; és annak eredményeiből jövő cselekvöségünknek egyedül lehetséges irányára nézve nagy vonásokban megemlékezzünk olyan időben, midőn helyzetünk nem ismeréséből származólag — habár hazafias intentióból — dekonstruktióhoz vezethető áramlatok merülnek fel nálunk, — és hasonló viszonyok között másutt is.

Akkor, midőn a termelés minden ágában beállott radikális változások nagyobb foku miveltség, szakismeret és üzletiesség elsajátitását igénylik avégből, hogy az egyén a majdnem egyetlen egy kereskedelmi piaczczá változott világon termékeit haszonnal értékesithesse, ez egyéni tulajdonok pedig szélesebb körökben még csak elsajátitandók; akkor, midőn az ezekkel járó rendszeres physikai munka régi társadalmi hagyományaink és szokásainknál fogva még ma sem vivta ki magának az öt a modern életben megillető feltétlen tiszteletet; és a mikor a magasabb szellemi müveltség termé-

TÁRCZA.

Az ismeretlen nő.

— Beszély.*) —

(Folytatás.)

Azt hiszem, még e tisztelt körben is találkoznak, a kik emlékeznek, a szivszövetségesek e kedves éjjeli dalára:

Jer az ablakomra kedves,
Minden nyugszik már,
Csak két szerető van ébren,
Ki egymásra vár.
Nyugosznak minden állatok,
Nyugszik föld és ég,
Csak két boldog szerelmesek,
Vannak ébren még.

A mint tapasztalásból tudjuk, a szépen összhangzó ének emeli a lelket, nemesiti a szivet és felfrissiti a kedélyt. Aligha nem annak tulajdonitható, hogy abban az időben kevesebb szerencsétlen házasság volt, mint mostanában.

Ha esténkint az öregek, valamelyik ismerősüknél megrekedtek, a fiatalok összeültek, rákezdték a „Jer az ablakomra kedvest" s ezzel a helyzetszerü változtatással végezték:

Alusznak minden állatok,
Nyugszik föld és ég,
Csak Matyi és Marianna
Vannak ébren még.

Bizonyos este az öreg Rigóék a szokottnál korábban érkeztek haza, és meglepték a dallosokat.

— Anyjok, mit mondasz e duettre? kérdé az öreg gunyosan és nem a legnyugodtabb hangon.

— Azt, hogy kivánatosabb volna, ha külön énekelnének. Annyi azonban tagadhatlan, hogy Mariannának kedves csengő hangja van!

— Majd alkalmat szolgáltatok neki, hogy hangját Milanóban vagy Párisban még jobban kimüvelhesse.

— Megvallom, ez a bizalmasság nekem se tetszik, — jegyzé meg Rigóné.

— A Rigó maradjon a cseresnye és szőllő mellett, és ne vágyjék a gubicsra.

Az öreg ur épen akkor kiáltotta fiát nevén, mikor a dal e sora kezdődött:

Csak Matyi és . . . . . .

Matyi kirohant, a dal többi része pedig Mariannával együtt a szobában rekedt.

Az öreg fiát magán szobájába vezette.

— Nem kevéssé meglepettem duettetek által, kiváncsi vagyok tudni, minő terveid és czéljaid vannak a divával?

Matyi, hogy az ajkaira törekvő hazugságot maszkirozhassa, bevezetésül egy nagyot kaczagott.

— Kedves öregem lovagias szivesség az egész. Marianna énekesnőnek készül, minthogy pedig a hang minősége duettben biztosabban meghatározható, felkért, hogy hangsegélyezzem.

— Tagadhatlanul szép hangja van! jegyzé meg az öreg kiengesztelődve.

— A hang, a hang, de a . . . . kezdé Matyi lelkesedetten, de még elég korán észrevette, hogy a mi azután következnék, akuttá tenné a helyzetet, és nem folytatta.

— De!? Micsoda de? kérdé az öreg kiváncsian.

— A pianissimója!

— Fiam, felvilágositásodban megnyugszom. Az eféle duetteknél azonban soha se feledd: hogy a Rigók nem élnek gubicscsal!

Matyi mosolygott leleményességén, nem is sejtve: hogy az öreguron kivül még más valaki is bizalmatlankodott.

Nehány nap mulva Smekeles a helybeli boltos nyitott be az öreg urhoz. Mesterileg szónoki bevezetés után, csak azt volt bátor kérdeni a nagyságos urtól, hogy a két zsakonet ruha ára, melyet a nagyságos urfi hitelbe vásárolt, nincs-e veszélyben?

A nagyságos ur, miután saját homlokát megöklözte, a boltost e szavakkal nyugtatta meg:

— A két ruha ára ki lesz fizetve, de azután attól kérje a pénzt, a kinek hitelezett. — Köszönöm a bizalmat Salamon, e csekélységgel, ki tudja minő összegeket mentett meg számomra.

— Mindjárt gondoltam magamban, hogy a ki zsakonet ruhát nem visel, azt másnak veszi. — Még a zsakonet nem csinál konkurzt, de azutáe következik a Grodenapel és moár antik, ezek már lyukat döfnek az ember erszényén. — Inkább a nagyságos urfi haragudjék rám, mint a nagyságos ur!

Rigó e percztől fogva Salamont nagyra becsülte.

Matyi még akkor se gyanitott semmit, mikor az öreg ur bizonyos családügyben Pestre inditotta.

A szeretők titokban bucsuztak el, rózsás reményeket kötve a viszontlátáskori meglepetésekhez. — „Virágos kert lesz életünk, mihelyt visszatértem." — Ezek voltak Matyi utolsó szavai. Két hét mulva, mikor Matyi visszatért, Mariannának már csak hült helyét találta.

Annyi bátorságot vett magának, hogy anyjától a távozás okairól kérdezősködjék.

— Előttem ugy nyilatkozott, hogy azért távozik, hogy magát énekesnőnek képeztesse.

— Nekem mi üzenetet se hagyott?

— De igen! Megkért mondanám meg, hogy nagyon tisztel.

— Köszönöm! szólt Matyi szórakozottan és megpróbált busulni.

A fiatalság könnyen feled, nehány hónap mulva, ha ábrándosan fénylett a hold, se jutott eszébe Matyinak Marianna.

* * *

A nem sikerült duett után, röpkedő természetü madarunk, azon szerelmi kergetődzéseknek adta át magát, melyek mellett sokakat elszalasztunk és minket is elszalasztanak.

Matyi többször akart nősülni. De rendesen vagy korán, vagy későn jött. Ő utána is epedeztek a szélrózsa minden irányában, mikor azonban a komoly nyilatkozat megtörtént, akkor már angazsirozva volt, anélkül, hogy tánczolhatott volna.

Örült, busult, boszankodott, de azért legény maradt.

Egyszer csak azt veszi észre, hogy negyven éves, és Matyi helyett Mátyásnak nevezik.

A következő évben elhaltak az öregek is, anélkül, hogy unokát csókolhattak vagy ringathattak volna térdeiken, és Mátyás egyedüli ura lett az ősi birtoknak.

A szerető fiu a szó szoros értelmében eleget tett a gyászév követelményeinek, s nemcsak mindennemü zajosabb mulatságtól visszatartotta magát, hanem még a szülék sirjait is gyakrabban meglátogatta. Annyit azonban megengedett magának, hogy miután vezeték- és keresztneve bántotta, a gyászév leteltével praedicatumát s második keresztnevét kezdte használni.

A lelkiboru se tarthat örökké. Mátyás szivében is a derü mutatkozott.

A nősülési vágy olyan a férfiak életében, mint a váltóláz; el-elmarad, de nagy diétára van szükség, hogy ismét vissza ne kerüljön.

Mátyásnál is jelentkezni kezdtek a régi forróságok.

(Vége következik.)

Lauka Gusztáv.

*) Felolvasták a Petőfi-társaság 1878. febr. 17-iki ülésén.

kei sem részesülnek kellő erkölcsi és anyagi elismerésben: sem a közgazdaság, sem pedig a társadalom terén nem érkeztünk el azon időpontnál, a melytől a modern államélet szellemében az átmenet végét számithatjuk; mivel a modern állam alapja a munka erkölcsi és anyagi jutalmazásán nyugszik.

S habár az elmult husz év alatt nálunk Torontálban rendkivüli nagy haladást is jegyezhetünk fel: még hosszabb időre leend szükségünk, hogy az átmeneti korszak végét még csak meg is közelitsük. Lakosságunk többnyelvüsége sok tekintetben akadályokat gördit a köz- és szakismeretek terjesztése elé, és igy az intenzivebb termelés elérésében párhuzamosan alig haladhatunk; a mellett pedig az autonomikus jogok egyenlőtlen kihasználása és az el-eltérő szokások és hajlamok különfélesége is még gyakran nehezitik az előre való törekvések egyengetését tehát a társadalom által létesitett haladásra szánt intézmények müködését is bénitja.

S a mig a nagy közönség kivált az utóbbi időkben mindinkább annak tudatára ébred, hogy mikből állanak fokozatos fejlődésünk eszközei, és azokat tettleg, habár csak igen lassan alkalmazásba is veszi, addig most már azon egy időben nagyon is lábrakapott tendencziával szemben, mely az élelmességet a hazafiság fölé helyezni iparkodott, frontot forditott; és ezzel egy egészségesebb alapon nyugvó társadalmi élet támasztásához nagyban hozzájárult. Azon álprófétáik száma, kik hangzatos népboldogitó phrázisok révén tulajdonképen merő anyagi önzésüknek szolgáltak, egyre apad; és az e hazához, az e földhöz való ragaszkodás mindinkább nagyobb gyökereket ver; melyek erősebbé és tartósabbakká válandanak akkor, midőn a jobb anyagi boldogulás czéljából alapitott és még létesitendő intézményeink közvetlen haszna egyre általánosobbá válik.

Igy tehát a társadalmi erők lassan bár, de tervszerüen szolgálatába vonatnak ama nagy czélnak, a melyet nemzetünk, hazánk megerősbödésének nevezünk. A társadalmi tényezők különféleségénél fogva pedig az egyes elemek között való kohéziónak létesitése polyglott alapviszonyok közepette nem könnyü, hanem nagyon is nehéz feladat; mely tehát a közigazgatási közegek nemcsak fárasztó, hosszu idejü és a mellett tapintatos eljárását nagy mérvben szükségli, hanem ezeken felül ugyan egy kormányzati rendszernek állandóságát és annak beható alkalmazását feltétlenül parancsolja. Azok tehát, kik az Ausztriával való kiegyezés küszöbén és napjainknak egyik mozgalmas politikai kérdésében divatos jelszavakkal hánykolódva, oly áramlatot akarnak nagygyá növesztení, a mely nemzeti megerősödésünk jelzett nehézségeivel nem törődve és számba sem véve erőinket, azon alapot kivánja megváltoztatni, amelyen eddig legalább részben megközelitettük belkonzolidationkat, a mely pedig a követett uton bizton és a mellett sikerrel be is fejezhető: lehet, hogy hazafias intentióból cselekszenek, de nem kopogtatnak kellő helyen és időben. Mert e talajon elvi abstraktiókkal nem, hanem csakis az adott viszonyok gyakorlati számbavételével lehetséges az általuk is maguk elé tüzött czélt elérni, a melyre nézve uj közigazgatási törvényeink hathatósabb módokat nyujtanak, mint a minők eddig alkalmaztattak.

— y—a.

Fürdöi levél.*)

Marillavölgy, 1886. aug 15.

Kedves barátom!

Sok oly emberrel találkoztál Te már ez életben ki szavát nem tartotta meg, legyen egyszer már olyannal is dolgod a ki többet ád mint igért, fürdöi levelet igértem Neked Carlsbadból, és most fogadd ezt a másodikat ráadáskép Marillából ezen gyönyörü kies völgyből, melyet a ki meglátogathat és nem teszi, valóban vétkezik önönmaga ellen. Az utazás ide is már kellemes és élvezetes, a vonat déltájban ér Oraviczára, ezen már magában is érdekes bányavároshoz, honnét a marillai gyógyintézet táltosai kényelmes hintón egy óra alatt ide röpitik a vendéget, az ut pompás a minő Torontálban talán csak a jövő században lesz található — mindenütt a hegyoldalban kanyarog, mig alant gyönyörü völgy terül el, mely mindig szükebb-szükebb lesz, mig végre az utas fel ér a Lupra a kereszthez, honnét az országut tovább kanyarog Anina, — Steierlak felé, egy szükebb de jól gondozott kocsiut pedig levezet a kies Marillavölgybe; a ki Marillát már ismeri az rendesen az országuton a keresztnél szokott leszállani kocsijáról és a „Julcsasétányon megyen le az egnek meredő hatalmas fenyőfák között a völgybe a gyógyintézetig, és igy már utközben élvezi a felséges illatot, melyet a fenyők terjesztenek, az erdőből a sétány a gyógyintézet parkjába vezet, itt egyszerre szembeötlik az egész kis paradicsom fenyőktől környezve, élénk zöld pázsitjával jól gondozott utaival, virágágyaival és csinos épületeivel; a napokban érkezett ide egy hölgy Mehádiáról és mtdőn e kies helyet megpillantotta elragadtatásában felkiáltott: „jaj de gyönyörü kis fészek ez.“

Marillavölgy 2500 láb magasságban fekszik a tenger szine felett és még jelentékeny magasságu hegyektől van köritve, a ki azon fáradságot veszi magának, hogy a Sperl magaslatot megmássza, nem csak elragadóan szép hegyi tájképben gyönyörködhetik, de madártávlatból láthatja a Marillavölgyet, a gyógyintézettel, melyet többszörös hegylánczolat körit és ennek köszönhető a szélcsend, mely Marillában akkor is uralkodik, midőn szélvihar dul az ormokon; az erős harmatok folytán a gyep mindég üde zöld és a por ismeretlen valami, és mig Ti oda lenn 34 fok melegnél sültök meg saját bőrötökben, mi itt reggel és este felöltőben járunk és 20 foknál nagyobb meleget nem ismerünk. A ki lassan sétálgatni szeret, annak 18 kilometer hosszu jól gondozott sétányok kinálkoznak e czélra, a ki pedig fáradságosabb gyaloglásoknak vagy nagyobb kirándulásoknak kedvélője az válogathat szebbnél szebb kirándulási pont között.

A gyógyintézet két csinos lakházzal bir: összesen 90 lakszobával, melyek tisztán és elég csinnal és kényelemmel bebutorozvák, nagyobbal mint minővel felsőmagyarországi hires fürdőink dicsekedhetnek, az árak egy harmaddal olcsóbbak mint a legtöbb gyógyintézetben, a szobák ára 1 frt 40 kr. az első és 1 frt 20 kr. a második emeleten egy napra, a fürdők ugy vannak berendezve, hogy az bármely hideggyógyintézetnek becsületére válhatik és Dr. Hoffenreich folytonos törekvése oda irányul, hogy az intézetet a tudomány ujabb vivmányaival gazdagitsa, a kor által igényelt szinvonalra emelje; van itt belélegzés, message, electricus gyógymód és jövő évre felállitva lesz egy pneumaticus cabinet, milyen a monarchiában eddig még csak négy létezik, Magyarországban pedig még egy sem, ezen berendezés egymaga több mint 3000 forint költséget igényelend.

Az étkezés ellen eddig sem lehetett alapos panasz és csak is azok részéről emeltetett, a kik Kaltenleutgeben, vagy Radegund, vagy általjában vizgyógyintézetben még nem voltak, de azt is be kell vallani, hogy mult év óta lényegesen javult az étkezés és még a finyásabbakat is kielégiti, mert hetenkint kétszer kitünő halak érkeznek Orsovaról, és vad is többször kerül az asztalra, e mellett az árak mérsékeltek: reggeli tej vagy kávé vajjal, ebédre négy tál, vacsorára egy tál husétel hetenkint 16 forintba kerül egy személynek, az étkezés jóságát leghathatósabban igazolja azon körülmény, hogy itt még az angyalok is meghiznak, van itt egy kedves szófogadatlan angyalka T.-Becséről, ki itt hidegelelését elvesztette, és egy egész kiloval nehezebb lett.

Még a mult héten körülbelül 130 vendége volt Marillának, de két esős nap ugy megijesztette őket, hogy a létszám felére fogyott, az itt levőből csak is azokat emlitem kiket Ti is ismertek, itt van Kallay főispán Szegedről, itt van a szeretetreméltó szellemes Kovalszky Sarolta urnő Elleméről, kinek tisztelteére egyik legszebb sétányon egy pontot elneveztünk Sarolta pihenőjének, itt van T.-Becséről három kedves hölgy Dr. Tószeginé és Solymosné urnők, az utóbbi kitünő zongorajátékával gyönyörködteti a közönséget, czigány veszett el benne oly szépen czifrázza a magyar nótákat a mint azt még zongorán nem igen hallottam, itt van Istvánffy közjegyző leányával, tőlletök N.-Becskerekről itt van három nap óta Hertelendy főispán is családjával, kik Carlsbadból érkeztek ide.

Marillának csak egy baja van, az hogy rövid az idénye. Junius közepén özönlik ide a sok vendég de már augusztus közepén, kivált ha pár essős nap köszönt be, haza sietnek, holott Tátrafüreden türelemmel vannak, ha két hétig is esik, a másik baj az emberek gyengesége, kik a nagyokat, gazdagokat utánozva mellőzik a közellévőt és olcsót, hogy felkeressék a távolit és drágát és szinte kicsinylőleg tekintenek arra, a ki csak Marillába megy, üdülni.

No de elég mostanra, e hó 30-án jönnek ide a magyar orvosok, ha akkor még itt leszek, tudósitalak, addig is üdvözöl hived

Marillai.

* E köszönettel fogadott levél ismét igazolja, hogy gondosan müvelt kertben, milyen szépen megférnek egymás mellett a gyümölcsös fák és illatot nyujtó virágok. Szerk.

A történelmi kiállitás megnyitása.

Nagy fénnyel, nagy közönség előtt, nagy lelkesedés mellett kezdődött meg ma délelőtt azoknak az ünnepélyességeknek a sora, a melyeket a főváros törvényhatósága a Budavár visszafoglalásának kétszázadik évfordulója alkalmából rendez.

A történelmi kiállitást nyitották meg.

A magyar hazafiság diadaljelei, a honfiui lelkesedés trophaeumai, a történelmi mult nagyértékü emlékei vannak benne összehalmozva. Ez a tárlat felidézi a látogatók szivében a hazaszeretet tüzét s kegyeletes oltárt emel a dicső ősök emlékezetének.

A megnyitás d. e. 10 órakor ment végbe.

A meghivott előkelőségek már 9 órakor kezdtek gyülekezni a műcsarnok és a királypavillon közötti téren. Az egyházi, katonai és világi főméltóságok pedig a királypavillonban sorakoztak, ott várták be Tisza Kálmán miniszterelnököt. A kiállitást rendező bizottság tagjai, élükön Gerlóczy alpolgármesterrel, valamint Ráth főpolgármester a bejárónál a lépcső emelvényén foglaltak helyet, valamennyien diszmagyarban. Az előkelő meghivott közönség soraiban a fényes katonai egyenruhák váltakoztak magyar diszöltözettel és a fekete frakkal.

A kormány részéről ott láttuk báró Orczy Béla, ő felsége személye körüli minisztert, br. Fejérváry Géza honvédelmi minisztert és Fabinyi Teophil igazságügyminisztert; továbbá ott voltak: Perczel Béla, a királyi Curia elnöke, gr. Pejacsevics Miklós lovassági tábornok hadtestparancsnok Ghyczy és Braumüller altábornagyok, Gabriányi vezérőrnagy térparancsnok, Román Miron román metropolita, Metiánu János aradi görög keleti püspök, Gromon és Berzeviczy államtitkárok, Tarkovics és Gönczy miniszteri tanácsosok; a főváros részéről Ráth Károly főpolgármester, Lechner Lajos építészeti és nagy számu bizottsági tag; továbbá történelmi társulat számos tagja, élükön Majláth Béla muzeumi könyvtárnokkal, Kauser József müépitész, ezenkivül hivatalos kiküldetésben dr. Karpf ő felsége bécsi családi könyvtárának őre, továbbá Pulszky Ferencz muzeumi igazgató, Kriesch János, a műegyetem prorektora, Ullmann Lajos, a duna-gőzhajózási társaság igazgatója, Henslmann Imre, Wenzel Gusztáv, Torma Károly, Vadnay Kár., Szilágyi Sándor, Ballagi Mór, Hunfalvy János, akademikusok, továbbá Helfy Ignácz, Lutter Nándor, Havas Ignácz, Burián János, Egenhoffer Péter, Radócza János, Medrey Zsigmond, dr. Szabó Alajos, Gombár Tivadar, Heinrich István, főv. biz. tagok, Pekáry rendőrtanácsos, Splényi detectivfőnök stb.

Pontban 10 órakor jelent meg Tisza Kálmán miniszterelnök a szt. István-rend nagy szalagjával diszitve, a műcsarnok előtt. Felhaladván a mücsarnokhoz vezető lépcsőn, élénk éljenzéssel fogadtatott.

Mikor a meghivottak a műcsarnok tornáczán és a lépcsőkön elhelyezkedtek a rendező bizottság nevében Gerlóczy alpolgármester üdvözölte a miniszterelnököt.

Magyarország 1000 éves fennállása ez ősi erényeken nyugszik.

Mennyiben sikerült kitüzött feladatunknak megfelelni, ennnek elbirálását a látogató közönségre bizzuk.

És most kedves kötelességet teljesitek, midőn hálás érzelmekkel emlitem fel mindazokat, a kiknek a kiállitás létesülését köszönhetjük s ezek között hódolatteljes és a legmélyebb hálával kell megemlékeznem a legelső magyar emberről, ő császári és apostoli királyi felségéről, a ki kincseket érő tárgyainak legkegyelmesebb átengedése által kiváló fényt és érdekességet adott kiállitásunknak; különösen meg kell emlékeznem Coburg Fülöp ő királyi fenségéről, Eszterházy Miklós herczegről, a magy. nemzeti muzeumról, a bécsi cs. kir. Arsenal gyüjteményéről, a Stájer rendek gráczi fegyvergyüjteményéről és Dessewffy Pálról.

Nem mulaszthatom el hálás köszönetünknek kitejezést adni Tisza Kálmán miniszterelnök ő nagyméltóságának, ki a kiállitás és az ünnepélyek iránt kezdettől fogva nem csak kiváló érdekeltséget tanusitani, hanem belügyminiszteri minőségében ugy a hazai törvényhatóságokat hathatósan buzditani, mint a külföld figyelmét is hazafias vállalatunkra felhivni és minden irányban eredményesen közbenjárni méltóztatott.

Végre ki kell emelnem Majláth Béla urnak, a rendező bizottság tagjának fáradhatlan tevékenységét, a ki a kiállitás előmunkálatai, rendezésének és a cathalogus szerkesztésének igen nehéz teendőit feláldozó szorgalommal, kiváló szakavatottsággal és lelkes ügyszeretettel a legszebb sikerrel végezte.

Ezek után van szerencsém Nagyméltóságodnak a kiállitás kalauzát tisztelettel átnyujtani és a bizottmány nevében felkérni, méltóztassék kiállitásunkat kegyesen megnyitottnak nyilvánitani. (Átnyujtja a miniszterelnöknek a számára külön készült és rózsaszin selyembe kötött diszes kalauzt.)

Az éljenzéssel fogadott beszéd után Ráth főpolgármester a főváros törvényhatósága nevében üdvözölte a miniszterelnököt.

Tisza miniszterelnök mindkét beszédre a következőkép válaszolt:

Mindenekelőtt köszönetemet fejezem ki azért, hogy engem a kiálliás rendező bizottsága a főváros nevében is felszólitott ezen fontos kiállitás megnyitására. Azon esemény, melynek emlékét ezen kiállitás elénk idézi, nemcsak a fővárosra, nemcsak szeretett hazánkra, hanem az egész müvelt keresztény világra is döntő befolyást gyakorolt. Ezen esemény fontosságát, hazánk határain meszsze tul terjedő hatását méltatta már a történelem és a legközelebbi napokban ki fogják fejteni az arra hivatottak is. Ebbe én nem bocsáthozhatom. Az ellenséges érzelem, mely egy hazánkat, nemzetünket leigázva tartott népfaj iránt minden igaz hazafi kebelében akkor kötelességszerüleg uralkodott, kialudt régen, de nem aludt ki és nem szabad kialudnia az elismerésnek, a hálának azok iránt, kik két század előtt a nagy küzdelemben a döntő csapást mérték hazánk akkori ellenségeire. Az ünnepélyek. melyek Budavár visszavételének két százados évfordulója alkalmából a főváros által rendeztetnek, s melyeknek bevezetésül szolgál a mai nap bizonnyal ezen elismerés és hálának is adnak kifejezést és midőn ama történelmi esemény emlékét felidézik, egyuttal felébresztik azon tudatot mindenkiben, minő diadalokat képes a leghatalmasabb ellenséggel szemben is kivivni a hadseregnek a nemzeti lelkesedés által támogatott vitézsége. (Éljenzés.) Ezeknek egyszerü jelzése után, midőn kifejezést adok azon reményemnek, helyesebben meggyőződésemnek, hogy bármikor lenne arra szükség — adja Isten, hogy ne legyen, — a hadsereg és a nemzet többi részének lelkes összemüködésével fog találkozni mindenki, ki a trónt és a hazát fenyegetni merné. (Lelkes, élénk éljenzés), a kiállitást megnyitottnak nyilvánitom.

A miniszterelnök, ki a diszes kötetü kalauzt átvette, ezek után Majláth Béla vezetése mellett tekintette meg a gazdag, nagyérdekü kiállitás egyes részleteit. Hosszasabban időzött a miniszterelnök a régi fegyvereknél, az arczképeknél és végül különösen a kitünő világitás által szinfényükben még pompásabb gobelineknél. 11 órakor a közönség lelkes éljenzései közt távozott a miniszterelnök, melegen megköszönve Majláth Bélának fáradozását és kalauzolását.

LEVELEZÉS.

Göteborgból a legjobb benyomással távoztam. Általában véve itt még a gyermekek csintalansága is tisztességesen nyilvánul Mig nállunk a vasuton utazó a gyermekek részéről a legkülömbözőbb látványosságokkal mulattatik, addig itt a gyermekek a tovább robogó vasuti vonat felé kendőiket, fövegeiket lobogtatják.

A leggyönyörübb vidéken haladva Trollhättan állomásra ér az ember, hol közvetlenül a vasuti indóház mellett egy eléggé kényelmes vendéglőben egészen jó ellátásban részesül. Este értem ide, s miután még 10 óra után is egész világos volt, megnéztem a vidéket és a Gota folyón át épitett vasuti hidat, mely ugy van szerkesztve, hogy a folyón haladó hajóknak megnyitható. Másnap korán reggel elindultam az itt számosan jelentkező jelvénnyel ellátott Ciceronek egyikével a Gota folyó mentén épitett, illetve a hegysziklába vajt csatorna és az azon felállitott zsilipek megtekintésére. E csatorna összeköti a Wenem tavat a Kategattal s ez által az atlanti tengerrel és miután feljebb a Wenem tó a Wetter tóval hasonlóképen van összekötve, ezen mü méltán megérdemli a világ elismerését és bámulatát, mert roppant területen át összeköti a keleti tengert az Oceannal s átlag számitva 7000 hajó közlekedik évenkint rajta. A ki nállunk a Ferencz-csatornán létesitett zsilipeket látta, annak fogalma lehet ugyan a zsilipek rendszeréről, de azok müködése valóságos bámulásra ragadja az embert. Azon szerencsém volt, hogy épen több hajó volt a folyón, s ezeket eresztették le a zsilipeken öszvesen 75 lábnyi mélységbe. Ezen magasságnak megfelelőek a Gota folyó medrében létező öszvesen három gyönyörü vizesések, melyekről egy igen szép monda kering a nép ajkán.

Eltelve a láttottak nagyszerüségével tovább mentem a vasuton Norvegia felé. Sajátságos, hogy mihelyest az ember Norvegia határát eléri, a szép svéd nők s férfiak is eltünnek. A norvég nők sokkal kisebbek, s csinosat is alig lát az ember, a férfiak is kisebbek s kevésbé elegansak. Meglehetős hosszu és fáradságos uton Christianiába — Norvégia fővárosába értem. Vasutról jöve a kikötő és a város magában páratlan festői látványt nyujt, de beérve a városba azt látja az ember, hogy régi város ugyan, de csak is a kisebb vidéki városokra emlékeztethet. Semmi élet a városban, a mi legnagyobbrészt a norvég nép komolyságára és az éghajlat befolyása alatt álló vérmérsékletére vezethető csak vissza. A város főterein Norvegia nevezetességeinek és uralkodóinak szobrai láthatók. Megtekintettem a királyi kastélyt és az alig félórányira a várostól, egy kis tengeri öblözet mellett szép magasságban álló királyi nyaralót Oscars-hallt. Mindkét helyről gyönyörü a kilátás a kikötőre és a városra. A királyi palota inkább lakháznak nevezhető, oly egyszerü, termei szépek ugyan, de a butorzat egyszerü. Legérdekesebb s legszebb benne a festmények többnyire norvég festők művei. Különösen Oscars-hall valóságos kis gyüjteménye az ily mükincseknek. Itt láthatók a svéd királyok által használt irómappák és saját kezüleg irt jegyzőkönyveik. A mostani király és Gusztáv herczeg költeményei is, valamint két előbbi svéd király müvei is láthatók itt.

Utazásom czélja az észak lévén egy napi tartózkodás után — miután még este a szinházban végig néztem illetve hallgattam norvég nyelven a Gasparone operettet, tovább mentem Drontherinba, Norvégiának koronázási városába. Itt már alig van éjjel; az emberek még éjjeli 11 órakor is rendes teendőiket végzik, s még éjfélkor is lámpa nélkül olvashat az ember. A város igen csendes, kivált miután vasárnap volt, minden üzlet be volt zárva, s az ember még a vendéglőben is alig kap egy pohár sert; pálinkát és egyéb szeszes italokat egész Norvégiában vasárnapokon s ünnepnapokon egyáltalában drága pénzért sem lehet kapni, s szivarokat is csak az utczán álló gyermekek árulnak. Jele ez annak, hogy

Norvégia a modern czivilisátiótól eddig még meglehetősen el volt zárva; félő azonban, hogy a czivilisátió terjedésével ezen valóban megható szép erkölcsök is el fognak sepertetni. Az egész városban solid köből épült épület alig van 4—5 s igy egy óra alatt mindent megtekinthet az ember. Egy nevezetessége van még is, s ez a 12-ik században tiszta római stylben emelt Dom, melyben a Norvég királyok koronáztatnak. Négy hajóból állott hajdanában, de most csak az egyik van használatban, ebben épen isteni tisztelet tartatván, azt végig hallgattam. Valóban lélekemelő momentum látni, hogy a legegyszerübb munkás ember is könyvvel kezében mikép követi figyelemmel az isten igéjét hirdető lelkész szavait. Isteni tisztelet után a mintegy százra menő idegenek megtekintettük e valóban ritka remekmü többi 3 javitás alatt levő templom hajót. A javitást eszközlő épitész egészen megtartja a régi ódonszerü irányt, s bámulatra ragadja az embert a valóban müvészi kivitel, mert az egész épület ugy szólva csupa kőfaragványból áll, melyeknek mindegyike külön magában müvészi alkotás. A turisták ma már többnyire fényképészeti apparatussal utaznak, a hová nézett itt az ember, mindenütt látott egy ilyet felállitva, s ki tudja hányszor lett itt az ember megörökitve.

Este a kikötőben készen álló „Capella“ turista hajóra szállottunk, a mely éjjeli 12 órakor indult velünk észak felé, Hammerfestig s innen a Nord-Cap-ra az éjféli nap megtekintésére; midőn a hajó éjfélkor elindult, még egész világos volt, s elhagyva a kikötőt, távoztunk a modern czivilisátió ezen utolsó helyétől. Öszvesen 61 turista szállott a hajóra, az egész világ majdnem minden vidékéről, az amerikaiak számra nézve 17 vannak legtöbben közöttük több igen csinos, de nagyon is amerikai nő; azután jönnek a németek, angolok stb. Utitársammal a németekhez csatlakoztunk, kik szivesen fogadtak, közöttük van egy berlini egyetemi tanár, ez képezi a központot, mely körül sorakozunk. Legérdekesebbek a hajón a velünk utazó három telivér hiridu, Calcuttából, kik azonban Londonban nyertek nevelést s ma mindhárom Calcuttában az állami szolgálatában tekintélyes állást foglal el. Berlini tanárunk, ki beutazta már az egész világot s Calcuttában is járt, röglön megismerkedett velük s ez közvetiti társalgásunkat.

Az ut melyet hajónk tesz, nem a rendes tengeri ut, hanem a tengerparton végig és a számtalan kopár kősziklákból álló szigetek között halad. Az ember itt nem tehet mást, mint bámul a soha nem sejtett természeti szépségeken, néha-néha a szabad tengerre is kiérünk, de miután a habok — bár mértföldnyi távolságban — a kősziklákon megtöretnek az ut sem nem fáradságos sem nem kellemetlen, s tengeri betegségről hajónkon szó sem volt. A lofották között haladva fel-fel tünnek a glätscherek, melyek kivált az oly szárazföldi teremtményt minő én vagyok tündöklő szépségükben bámulatra ragadják. A tengerből itt-ott fel-fel bukkannak a delfinek, valóságos óriások 4—5 meternyi hosszuak. A Torghatten sziget mellett horgonyt vetett hajónk s kapitányunk partra szállittatott bennünket; felhaladtunk a kősziklás hegyre, melynek közepében egy természetes alkotásu alagut van, s ezen keresztül bámulatos szépségü látvány tárul az ember szemei előtt, mert a természetes nyiláson át a roppant kiterjedésü sik tenger látszik. Növény e kősziklákon az ericát, campanullát és mohokat kivéve alig van.

Két napi utazás után Tromsöeben kötött ki hajónk; itt partra szállva kis mozgást tett az egész társaság a városban, hol valóságos csődület támadt közöttünk. Érdekes muzeuma van Tromsöenek, a tengeri óriások csontvázai és praeparált alakjai valamint a tengeri madarakból összeállitva. Legérdekesebb az ethnografiai terem, a melyben a müvelődés haladását kisérheti figyelemmel az ember. A szigeten a lappok egy coloniája is lakván, ezeknek ruházatai s készitményei is láthatók a museumban. — Innen a lappoknak a sziget belsejében mintegy másfél órai távolságban fekvő telepének megtekintésére indultunk. A szegény lappok engem legalább részvétre ragadtak. Nem emberek azok, még oly nomád nép sem mint a mi czigányaink. Iramszarvasbőr mindenük, ruházatuk, szoba, illetve kunyhójuk berendezése, konyha eszközeik, s táplálékuk is az iramszarvastej, hus s legfeljebb a halak. Van egy egész nyájuk ez állatokból, melyekkel mutatványokat tettek, s miután mindegyikünk vett töllök némi csekélységet szánalomra gerjesztő benyomással távoztunk az emberi nemzedék legalsóbb teremtményeinek tartózkodási helyétől. A czivilisátió ez emberekhez még kevésbé fért eddig mint czigányainkhoz, mert ezek idestova vándorolnak, mig a lappok egészen elszigetelten és elzárva a többi népektől élnek ép ugy mint az állatok. Legfeljebb abban lehet nálluk is már czivilisátiót látni, hogy a megtekintésükre megjelenő idegenektől pénzt igyekeznek zsarolni. Legalább 5 fényképész lévén ott, nem volt reá birható a lappok egyike sem arra, hogy az apparatus elé álljon, s ha egyet-kettőt közülök oda is unszolt az ember, nem állott csendesen mindaddig mig egy pár koronát nem kapott.

Hajóra szállva este felé tovább indultunk, s reggel 8 órakor Hammerfest, ezen néhány deszkaépületből álló város közelében vetettünk horgonyt, hol a hajó a további utazásra szükséges mindennemü szükségletekkel lett ellátva. Az utazó közönség négy napi ut után kissé elbágyadt s várva várja a perczet midőn az éjféli napot fogja szemlélhetni. Az időjárás nem levén a legkedvezőbb, s az ég felhőkkel lévén boritva, bizonyos nyomottság vesz erőt az emberen. Most még a szigetet kell megkerülnünk s este a Nord-Cap alatt leszünk s felmászva a kősziklára, ezen Európa legészakibb pontjára, lesni fogjuk a várvavárt külömben sehol a világon nem szemlélhető látványt.

A fennebbi sorokat mig mielőtt utazásunk valódi czélját elértük, irtam s most visszatérve a fáradságos utról folytatom.

Estefelé beborult a láthatár s midőn hajónk a Nord-Cap kis öblében horgonyt vetett, bizonyos elfogultság vett erőt rajtunk. Csolnakokon lettünk partra szállitva s neki indultunk a fáradságos utnak, mely serpentinákon vezet fel a kősziklára. A szikla közepétől kötelekbe kellett fogódzkodni s fáradságos két órai mászás után elértük a szikla tetejét, honnan még fél órai ut a szikla legészakibb csucsa; itt áll egy oszlop annak emlékeül, hogy 1873. évi julius 3-án II. Oscár svéd király is itt járt. Egy élelmes norvég pezsgőt árult ott, melyet nagy fáradsággal szállitott fel, meg is kérte az árát, de mindenki szivesen fizette. A nap azonban nem mutatta magát s csak néha-néha pillanatra szökelt ki a felhőkből egy napsugár, s igy bár a napot nem is láttuk, még is azon érzéssel indultunk visszafelé, hogy itt nincsen éjszaka, mert ép oly világos volt mint nappal. Az angolok, de különösen az amerikai nők irószereket hoztak magukkal s ott irtak levelező lapokat, melyek másnap a szélrózsa irányában elindulva hirdetik ma már hős tettüket. Midőn visszafelé mentünk, el kezdett az eső csöperegni s igy meglehetősen átázva és átfázva értük el ismét a hajót, de az utat egyikünk sem sajnálta meg. Kapitányunk szokott szivélyeséggel megkerülte most a sziklát s annak éjszaki részén megállottunk; minden utazó részére rendelkezésre állott halász szerszám s elkezdődött egy órakor a nagy halászat, mely igen eredménydus vala, mi csak annak bizonyitéka, hogy itt temérdek a hal; voltak 4 kilós halak is, melyek zsakmányul estek s azok másnap „a la Nord-Cap“ elnevezéssel szerepeltek az étlapon.

Visszamenet még két norvég Fjordba tettünk kirándulást, a Lyngen is az épen az éjszaki sarkkörbe eső Selsovig fjordba, mely utóbbi végében a 70 kilométernyi hosszuságu Svortisen glätser fekszik, melynek egyik pontját megis mászluk. A glätser a legnagyobb egész Európában s különös érzés vesz erőt az alföldi emberen, ha ezen végnélküli hó és jégtömeget szemléli ugy nyár közepén.

Nyolcz napot a hajón töltve, ma — augusztus 2-án Throndjembe értünk; holnap Upsalába és Stokholmba folytatjuk utunkat.

B. B.

Szinház.

Az általunk előbbi számunkban jelzett mükedvelői előadás f. hó 14-én a városi szinházban dicséretükre legyen mondva a rendező egyetemi ifjuságnak jól sikerült, de jól sikerült tánczmulatság is. Az előadott darabban ugyan — Sulyovszky „Házasság politikájában“ nem igen nyilt alkalmuk a szereplőknek magukat kitüntetni a darab nem alkalmas voltánál fogva, de azért mindegyiköjökről elmondhatjuk bátran, hogy várakozásunkat felülmulták. Nédits Mariska k. a. költői szerepében természetességgel, meleg érzéssel s minden mesterkéltségtől menten megkapóan játszotta a kiváncsisága miatt bünhődő fiatal asszonyt; különösen az utolsó jelenetekben vált ki gondos játeka által. Termasits Stefánia k. a. a modern szobaleányok intrikáját személyesitette hüen, ámbár szerepének egyoldalusága nem kevéssé akadályozta őt tőle látni megszokott biztos játékában. Hadfy Miklós és ifj. Steinbach Antal urak szerepüket a megkivánt ügyességgel adták elő. Hadfy ur a papucskormánytól félő fiatal férj határozatlan szerepét, kinek csakugyan szüksége van bátoritásra határozottan jól adta. Steinbach ur huszár szerepében közmegelégedésre játszott, de őt már nagyobb s nehezebb szerepek sikerült előadásáért is megilletvén a dicséret, ezuttal csak arra szoritkozunk, hogy constatáljuk azt, miszerint játéka sikerült. Nem hagyhatjuk említés nélkül a néma képletet sem, (pro rege nostro Mária Theresia), melyben Czaja Mariska k. a. mint Mária Theresia személyesitője meglepően szép jelenség volt. Ugy a néma képlet, mint az előadás rendezése megérdemli, hogy e buzgalomról, mint a jótékony czélra hozott hazafiui áldozatkészségről emlékezünk meg, mely áldozatkészség nem is veszett kárba. — Az estélyen jelen voltak: Andrássy Mihályné, Bakálovich Ágostné, Grünbaumné, Gaálné, Hadfy Döméné, Hadzsicsné (Budapestről), Jarmatzky Sándorné, Krcselicsné, Kulifay Lajosné, Linyacsky Pálné, Nédits Jánosné, Plechl Szilárdné, Stassik Ferenczné, Steinbach Antalné, Virágné, Ös-Waldau báróné, Autok M. k. a. (T.-Becséről), Brájjer Erzsi k. a., Bauer Paula k. a., Dimitrievits K. k. a., Engel Laura k. a., Grünbaum G. k. a., Jánoky M. k. a., Nédits Mariska k. a., Plechl Ilona k. a., Steigerwald Irén k. a., Termasits Stefánia k. a., Tolveth Adél k. a., Vécsey Kamilla k. a., stb. — Előadás után a tánczmulatság kedélyes fesztelenséggel folyt le; a négyest 14 pár tánczolta. Megemlitjük még, hogy a torontálmegyei közmüvelődési egyesület javára esett tiszta jövedelem 45 frt 70 kr. volt.

Csitta.

HIRHARANG.

* **Felséges királyunk** születésnapját a magyar nemzet ősi szokásaihoz hiven öröm és hódolatteljesen ünnepelte meg N.-Becskerek város közönsége. Augusztus 17-én az esteli órákban az izraeliták templomában Dr. Klein Mór rabbi adott meleg és tömör szavakban kifejezést azon érzelemnek, mely a magyar nemzetet lelkesiti, valahányszor koronás királya családünnepet ül. Szónoklata közben igen szép költői képekben illustrálta a magyar faj tulajdonságait, mely majd könnyen tüzet fog és felforr, majd könnyen kialszik, elernyed, a mint azt a király és hazaszeretet hullámzásai igényelik.

Ugyanezen estélyen a város fellobogóztatott, fényesen kivilágittatott; különösen feltünt a bengáliai tüz, melyet Rósa Ignácz ur rendezett, meg a tüzoltók által felállitott transparentemelvény, melyő Felségét életnagyságban ábrázolta. A térzenét egy czigány zenekar tartotta az ezrekre menő közönség le- és felhullámzása mellett.

Másnap 18-án reggeli 9 órakor a közönség a hivatalnoki és katona-tiszti kar megjelenése mellett a református templomban tartatott meg a hála isteni-tisztelet, a honnét a közönség a róm. kath. egyházban gyülve össze Schäffer Antal apát és pápai kamarás plébánosunk fényes segédlettel tartott miséjét hallgatta végig. Az örvendetes ünnepély a szerb egyházban hasonló ájtatossággal és hódolattal a déli órákban ért véget. —

* **Augusztus 17-én** bucsuztunk el egy szeretetre- és tiszteletreméltó vendégünktől, ki nemcsak mint festőművész, hanem mint müvelt és szellemdus társalgó is magával vitte nagy közönségünk rokonszenvét, tiszteletét és szeretetét, Margittay Tihamér tanulmányutjában, melyből városunknak pár hét jutott, nemcsak ecsetjével hóditotta meg mindazokat, kik ügyesen, gondosan és müvészies vászonra vetett rajzait szemlélhették, hanem azokat is, kik társaságát keresve vagy társaságában megfordulva költői lelkét és finom modorát élvezhették. Köszönetet szavazunk mindenekelőtt Fáy Elek barátjának, a ki őtet szerény városunk meglátogatására buzditotta és megnyerte, valamint Szathmáry Kálmán kincstári ügyésznek is, a ki daczára prózai elfoglaltatásának, mindent elkövetett, hogy a tervezettnél hosszabbra nyult itteni tartózkodását élvezetessé tehesse. Reményünk van, hogy a fiatal kitünő müvész szeptember havában bennünket ujból meg fog látogatni. Szerencse, hogy egyik kiváló szépünknek csak arczképét vitte magával.

* **Klára napja** gondosan megőrzött ifju emlékeim legszebb napjai közé tartozik. E napon még mindenütt van dal, lomb és virág s ha az enyészet kebelére ölelt is, nehány kedves és igéző alakot, a feledhetlen körrajzok e napon megjelennek hálás lelkem előtt. Kuthy Lajos feledhetlen barátom „Klárikához“ czimzett gyönyörü elegiája maga is elég arra, hogy lelkemben a mult a jelennel ölelkezzék. Török-Becse r. k. egyházának Szent-Klára a védszentje. Az ünnepélyes ájtatosság bevégeztével, melyen fényes segédlet mellett az országosan tisztelt és szeretett Szulik József prépost-plébános és kiváló költő celebrált, Szentkláray Jenő országos hirü történészünk és kedves barátunk, helybeli plébános gazdag asztala mellett foglaltunk helyet, hol a jeles tollu házigazda egy Szulik Józsefre mondott köszöntőben megkezdvén az áldomást, azt Rohonczy Gedeon lovagias képviselőnk, a ki szellemdus megjegyzéseivel a társaság kedvét még emelte, — és mások folytatták. Meg kell még itt emlékeznem az egyházi szónoklatot tartott segédlelkészről, ki tartalmas és szép beszédjével közelismerést aratott s kinek nevét bár feljegyeztem, a jegyzéket legnagyobb sajnálatomra elvesztettem.

* **(Circus).** Eltekintve attól, hogy a Merkel K. cirkusza, nagy amerikai cirkusznak volt hirdetve, müvészi szempontból is nyugodt lelkiismerettel állithatjuk, hogy N.-Becskerek városa kényelmesebb, izletesebb és müvészies cirkuszban még aligha gyönyőrködhetett. — Az ifju Merkel Viktor már mostani lovaglási mutatványaiban is bebizonyitotta, hogy idővel egyike lesz a parforce lovaglók legjobbjainak. Henri Teodor a „Szultán“ nevü arábiai kanczát szépen idomitotta, mutatta be. Thayllor k. a. nemcsak szép, kedves és kellemes, hanem ügyes lovaglónő is. Miss Welio a levegő trapezzon végrehajtott mutatványaival itt látott eddigi elődjeit jól tulhaladta. Kremsor k. a. is a jobbak közé sorozható. Az elefántok már nem ritkán látott állatok nálunk sem, hanem Perlmann ur idomitásokban és az oroszlánok szeliditésében kiváló ügyességet tanusitott. Giugern japáni equilibrista maga magát fölülmulta. A legszebb koszorut Mr. Cooke Fred nyerte a Renz cirkuszból, a ki ügyességében bárminő hirhedt cirkusznak is dicséretére válnék. — A néhány óra alatt összeállitható vascirkusz szellős, kényelmes és minden tekintetben kifogástalan.

* **Köszönet - nyilvánitás.** A Nagy-Becskereken tartózkodó egyetemi ifjuság kellemes kötelességének ismeri Nedits Mariska és Termasits Stefanie kisasszonyoknak hálás köszönetét nyilvánitani a folyó hó 14-én, szombaton, a városi szinházban a torontálmegyei közmüvelődési egyesület javára rendezett mükedvelői előadásban való odaadó, lelkes közremüködésükért. Ugyanezen alkalommal a néma képletben való szives részvételért Czaya Mariska kisasszonynak is köszönetét nyilvánitja. A N.-Becskereken tartózkodó egyetemi ifjuság.

* **Szombaton,** f. hó 14-én, rendezett mükedvelői előadás alkalmával a torontálmegyei közmüvelődési egyesület javára felülfizettek: Thurn-Taxis Egon herczeg 16 frttal, Beöty Imre 4 frt, Várady Mihály 3 frt, Veisz Izidor 3 forint, Vécsey István 2 forint, Arányi Béla 1 frt, Pap Géza 1 frt, Poroszkay Béla 1 frt és ifj. Vécsey István urak 1 frto'. Fogadják a nemesszivü adakozók nyilvános köszönetünket nemes áldozatkészségükért.

* **A helybeli közs. főgymnasiumnál** a beiratások f. hó 29., 30. és 31-én d. e. 8—12-ig fognak történni; ugyanazon napok délutánjain 2—4-ig tartatnak a javitó és pótló vizsgálatok. A tanitás dija az alsó négy osztályban 14 forint, a felsőbb négyben pedig 17 frt. Nagy-Becskerek, 1886. aug. 16-án. Arányi Béla, főgymnasiumi igazgató.

* **Iskolai jelentés.** A t. cz. szülők és gyámok ezennel tisztelettel tudósitatnak, hogy a beiratások az 1886/7-iki tanévre az összes zárdai iskolákban szept. 1., 2., 3., délelőtt 8—12-ig, délután 2—5-ig a zárdaépületben tartatnak, és 4-én, azaz szombaton, a plébánia templomban eltartandó „Veni Sancte“ után kezdődnek a rendes előadások.

Az igazgatóság.

* **A budapesti állami középipartanodában** a beiratások f. évi szeptember hó 1-ső napjától 10-ik napjáig tartatnak; a tanulóknak a beiratásnál szüleikkel vagy gyámjaikkal kell megjelenniök.

* **Értesités a kolozsvári kereskedelmi akadémia felől.** — 1. Czélja az intézetnek. Tudományos és szakszerü kiképzése azon ifjaknak, kik a kereskedés, forgalom, közgazdasag vagy iparvállalatok terén, valamint az állami hivatalok azon ágainál óhajtanak alkalmazást nyerni, melyre ezen intézetet végzett ifjakat az 1883. évi a tisztviselők minősitéséről szóló I. t.-cz. illetékeseknek nyilvánitja. — 2. Az intézet szervezete. a) E kereskedelmi akadémia áll 3 éves tanfolyamból, melynek bevégzése után az ifjak érettségi vizsgálatot tesznek. Az érettségi vizsgálatot letett ifjak katonai kötelezettségök kitöltésénél az egy éves önkéntességre vannak jogositva. b) Azok részére, kik magukat a keleti kereskedelemre is ki akarják képezni, a jövő 1886/7-ik tanévtől kezdve egy 4. évi, de nem kötelező, tanfolyam is nyittatik. A 4. évfolyamot is végzett kitünő növendékeknek Romániában kereskedői vagy consuláris állásokon leendő elhelyezéséről a m. kormány gondoskodik. c) Olyan ifjak részére, kik valamely gymnasium vagy reáliskolánál érettségi vizsgálatot tettek, vagy kellő előtanulmány mellett hosszabb idő óta a gyakorlati téren müködnek, a kereskedelmi szakismeretek elsajátithatására egy éves kereskedelmi szaktanfolyam nyittatik. — 3. Felvétel és beiratás. A 3 éves tanfolyamra oly növendékek vétetnek fel, kik a gymn., reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát végezték. A f. tanévi beiratások szeptember 1—5-ig, az egy éves szaktanfolyamra augusztus 23-tól szeptember 1-ig eszközöltetnek. — 5. Tandij egy évre 40 frt, melynek fele szeptemberben, fele februárban fizetendő; továbbá évi 2 forint ifjusági könyvtárdij. Az uj tanulók 4 forint beiratási dijt is fizetnek. Az egy éves szaktanfolyam hallgatók 80 frt tandijt fizetnek, mely szintén két részletben fizetendő. Bővebb értesitést nyujtó évi értesitővel készséggel szolgál az igazgatóság. — Kolozsvárt, 1886. augusztus hó 15-én. Kiss Sándor, igazgató-tanár.

* **Koszt és lakás vidéki tanulók számára,** esetleg correpetálással együtt adatik egy egészen magyar családnál jutányos áron. — Többet szerkesztőségünkben.

IRODALOM és MÜVÉSZET.

Beküldetett a magyar orsz. és ausztriai orsz. képviselőt választó kerületek térképe.

E munka a monarchia mindkét felében levő összes választó kerületek politikai pártállását szemlélhetőleg, azaz oly módon tárja előnkbe, hogy a térképnek egyszerü áttekintése után emlékezetünkben maradó tiszta tájékozást nyerünk a birodalom mindkét felének politikai helyzetéről.

Ajánljuk e térkép vállalat pártolását azon oknál fogva is, mert e mü szerzője Kreith Béla gróf a térkép — minden előfizető által ellenőrizhető — tiszta jövedelmének reá eső részét az orsz. magyar iskola egyesületnek adományozta.

Felemlitjük még végre azt is, hogy a térkép bevételéből Kreith Béla gróf f. évi julius 30-án 100 frtot küldött az orsz. magyar iskola egyesületnek oly czélból, hogy ez összeget az emlitett egyesület egy Bécsben már régen égetően szükségessé vált első magyar iskola alapitásához forditsa.

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv.**

*

KÖZGAZDASÁG.

Maradandó gyógyulás. Köszvény bántalmaknál, csuzos derék fájások tag és forgó fájdalmaknál Moll-féle franczia borszesz és só bedörgölés eredménnyel használtatik. Üvegekben 80 krért kapható. Szétküldés naponta utánvéttel A. Moll cs. kir. udv. szállitó, gyógyszerész által Bécsben Tuchlauben 9. A vidéken minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben határozottan Moll készitménye ennek gyári jelvényével és aláirásával kérendő. 2

VASUTÜGYEK.

(Szabad. osztrák-magyar államvasuttársaság.)

Az 1886. aug. 6-án két cs. kir. körjegyző jelenlétében eszközölt sorsolásnál következő 5545 drb 3%-os kötvény (régi hálózat) huzatott ki:

1. Emission:

1801	à	1900
24501	„	24600
32001	„	32100
42201	„	42300
44801	„	44900
78401	„	78500
79801	„	79900
108301	„	108400
131501	„	131600
136101	„	136200
162201	„	162300
172501	„	172600
175901	„	176000
201101	„	201148
267401	„	267500
275701	„	275800

2. Emission:

303701	à	303800
315201	„	315228
343701	„	343800
346701	„	346800

3 Emission:

365101	à	365200
388201	„	388216
395801	„	395900
410001	„	410100
436101	„	436200
436301	„	436400

4. Emission:

468401	à	468500
477201	„	477300
499101	„	499200
506901	„	507000
514801	„	539816
539801	„	539816

5. Emission:

585901	à	585909
590603	„	590700
596201	„	596300

6. Emission:

616701	à	616800
646001	„	646100
660101	„	660200
665601	„	665689

7. Emission:

707301	à	707400
708201	„	708300
721401	„	721492
751801	„	751900

8. Emission:

775101	à	775200
786401	„	786463
791101	„	791200

9. Emission:

815401	à	815500
815701	„	815800
821701	„	821800
828101	„	828200
834901	„	835000
839901	„	840000
845001	„	845100
939901	„	940000

10. Emission:

996001	à	996100
997801	„	997900
1039801	„	1039900
1065801	„	1065886
1069101	„	1069200
1071901	„	1071900

Ezen kötvények beváltása az illető czimletek visszaszolgáltatása mellett 1886. szept. 1-től kezdve darabonként 500 frtnyi összegben, az 1886. szept. 1-én esedékes 7·50 frtnyi szelvény kifizetésével egyidejüleg történik, és pedig:

Bécsben a társaság főpénztáránál, I., Schwarzenbergplatz, 3. sz,

Budapesten a társaság főpénztáránál, Terézkörut, 50. sz.,

Parisban a „Credit Lyonnais"-nál,

Amsterdamban „Hope és társa" czégnél,

Antwerpenben a „Banque d'Auvers"-nál,

Berlinben „Mendelssohn és társa" czégnél és a discontotársaságnál,

Brüsselben a „Banque de Paris et des Pays-Bas"-nál és Matthien J. és fiai czégnél,

Cölnben „ifj. Oppenheim Sal. & társa" czégnél,

Darmstadtban a kereskedelmi és iparbanknál,

Drezdaban a drezdai banknál,

M./m. Frankfurtban „Bethmann testvérek" és „Rothschild M. A. és fiai" czégeknél,

Genfben „Lombard-Odier és társa" czégnél,

Hamburgban az éjszak-német banknál.

A fent felsorolt összes kötvény után 1886. szept. 1-től kezdve kamat már nem fizettetik.

(Szabad. osztrák-magyar államvasuttársaság.)

F. aug. 15-től kezdve a délután Budapestről—Érsekujvárra közlekedő 44. sz. omnibusvonat Váczig megváltoztatott menetrend szerint fog forgalomba helyeztetni.

E vonat Budapestről délután 3 óra 12 perczkor, Palotáról 3 óra 27 perczkor, Dunakeszről 3 óra 40 perczkor, Gödről 4 ó. 8 perczkor és Sződről 4 óra 17 perczkor indul, Vácztól kezdve Érsekujvárig azonban annak jelenlegi menetrendje marad továbbra is érvényben.

(Magyar-német állatforgalom.)

Az 1884. decz. 10-től fennálló díjszabás hatályon kivül helyezése mellett, f. évi szept. 1-vel uj közvetlen díjszabás lép hatályba lovak, marha, juhok, kecskék, sertések és baromfi kocsirakományokban való szállitására.

Ezen díjszabás egyes példányai az érdekelt vasutigazgatóságoknál kaphatók.

HIRDETÉSEK.

4947. sz. 1886. (409—3.2)

Pályázat.

A csatádi, nagy-jécsai, gyertyámosi, németi, kis-jécsai, aurelházi, bobdai, 2 cseneji, ujvári, öregfalvi, hetényi, tamásfalvi, 2 kécsai, 2 klari kéményseprői állomások betöltendők, mely állomásokkal a szabályrendeletileg megállapitott díjak vannak egybe kötve, és az egyeseket terhelik, — a pályázat ezennel kiiratik.

A pályázati kérvények az 1884. évi XVII. t. cz. 4. §. értelmében kellően felszerelve f. évi szeptember 10-ig ezen szolgabirósághoz benyujtandók.

Csenej, 1886. aug. 6.

Dellimanich Imre,
szolgabiró.

3101. sz. 1886. (429—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Szöregh községében 400 frt évi fizetés mellett megye hatóságilag szervezett irnoki állomásra a pályázat ezennel nyittatik és a választás f. évi **szeptember 17**-én, d. e. 10 órára, Szöregh község házánál megtartatik.

Felhivatnak a pályázni óhajtók, hogy felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napjáig alolirt szolgabiróságnál annál is inkább benyujtsák, mert később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Kelt Török-Kanizsán, 1886. augusztus 16-án.

Issekutz Antal,
főszolgabiró.

864. sz. 1886. (391—3 3)

Árverési hirdetmény.

Mellyel ezennel közhirré tétetik, hogy Baránda községében a község tulajdonát képező községi magtár a helybeli községi irodában f. évi **szeptember 1**-én, d. e. 9 órakor három egymásután következő évekre, vagyis f. 1886. okt. 1-től 1889. szept. hó végeig terjedő időre szóbeli nyilvános árverés utján bérbe adatni fog.

Az árverési feltételek a helybeli jegyzői irodában bár mely napon a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Baránda, 1886. jul. 23.

Zsivkovics J., jegyző. **Trumity D.,** biró.

534. sz. 1886. (413—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alolirott Tarras község elöljárósága által közhirré tétetik, hogy az italmérési és halászati jog 1887. január 1-től számitva három egymásután következő évre, folyó 1886. évi **augusztus** hó **22**-én, d. e. 9 órakor, Tarras községháznál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1099 frt, illetve 125 frt.

Feltételek az alolirt községelöljáróságnál megtekinthetők.

Tarras, 1886. aug. 2-án.

A községi elöljáróság.

Kereskedelmi szakiskola alapittatott 1860-ban.

Nyilvános

kereskedelmi tanintézet

Temesvárott.

E tanintézetnek ugyanazon tanterve s jelentősége van, mint a kereskedelmi akademiának, három évfolyamtól áll és a végzett növendékek az egy éves önkénytes szolgálatra jogosultak.

Tannyelv: magyar és német.

E tanintézettel összeköttetésben áll egy jól berendezett négy osztályu polgári mint előkészitő iskola.

A tanév kezdődik szept. 1-én.

Értesités és közelebbi tudnivalókat nyujt

Wieszner Ferencz,
igazgató.

(359—3.3)

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig

közvetittetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálok minden e szakmába vágó fölvilágositással bérmentve.

Egyuttal ajánlom magamat **mindennemü állami** és **magán sorsjegyek, arany** és **ezüst pénzek, idegen bankjegyek** méltányos **bevásárlása** és **eladására,** nemkülönben **mindennemü szelvények beváltására.**

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlet

(282—30) **L. Kadelsburger.**

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyitás

Nyári gyógyitás

Őszi gyógyitás

Téli gyógyitás

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorositott czég nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makacs **gyomor-** és **bélbetegségek, emésztési nehézségek, altestbajok, gyomorgörcs, dugulás, májbaj, vértolulás, aranyér** és a legkülönfélébb **női betegségek** ellen évtizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. **Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt.**

Raktárak Magyarország minden nevezetesebb gyógyszertárában. Csak Moll-féle készitmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s kivánok érte szivélyes „Isten fizesse meg"-et; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyüvé teszik.

Tisztelettel

(307—52.10) **Steinko Ján. F.** lelkész Honnetschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölőszer

köszvény

csuz

és minden

meghülési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláirását viseli.

Köszvény, csuz, mindennemü testszaggatás és bénulásnál; **burogatás alakjában** minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásánál. **Belsőleg** vizzel vegyitve rögtöni roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasitással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszertár és ásványárukereskedésben. Csak Moll-féle készitm. kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Elismerés Moll A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle franczia borszesz és sója vidékemen hihetetlenül müködik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segitségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornef lelkész Micholup-ban.

Nyomatott a kiadó Pleitz Ferencz Pálnál Nagy-Becskereken.

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Torontál“ 1886. évi 33-ik számához.

4221. sz. 1886. (414—1.1)

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy a m. kir. államkincstár vhajtatónak, kk. Magetz Todor vhajtást szenvedett elleni 668 forint 68½ kr. adótöke, ennek 1885. april 13-tól számitandó 6% kamatai, 35 frt 52 kr. eddigi és még felmerülendő költségek iránti vhajtási ügyében a módosi kir. jbiróság területéhez tartozó Tógyér község 166. sz. tjkvben A. I. 2—7. sorsz. a. felvett nevezett végrehajtást szenvedő nevén álló 1190 forint becsértékü ingatlanokra az 1886. jun. 9-én megtartott árverésnek utóajánlat folytán hatályon kivül tételével az ujabb árverés ezennel elrendeltetik, és annak foganatositására a határidő 1886. **augusztus 30**-án, d. e. 10 órája ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében kitüzetik.

Kikiáltási ár fentebb kitüzött becsára, melyen alol az árverésre kitüzött birtokok eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése elött bánatpénz fejében a becsár 10%-át a birói kiküldött kezeihez letenni.

Módos, 1886. aug. 11.

Rehák Lukács,
kir. közjegyző.

Árverési hirdetmény.

Alulirott község elöljárósága ezennel közhirré teszi, hogy a község tulajdonát képező kisebb kiralyi haszonvételek, jelesen italmérési jog (Regale) és a tiszai halászati jog, e f. évi **szeptember 1**-én, d. e. 10 órakor a községház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen a nagykorcsmai épülettel együtt vagy esetleg a nagykorcsmát külön saját külön jogosultsággal mérési illeték fizetés és beszedés nélkül, és a kisebb már meglevő és létesitendő korcsmáktól beszedendő uj dijjegyzék szerinti mérési illeték jogosultságával külön, három egymásután következő évekre, azaz 1887. január 1-től 1889. deczember 31-ig a legtöbbet igérőnek ki fog adatni.

Minek folytán tisztelettel felkéretnek az árverezni szándékozók, hogy az emlitett napon megjelenjenek esetleg zárt ajánlataikat beadják.

Az árverési feltételek a községházánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jozefova, 1886. aug. 2.

Oprean Aurel, jegyző. (410—3.2) **Szodity Velyko.** biró.

---

396. sz. 1886. (408—2.2)

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága f. évi 942/86. bgy. sz. határozattal a jánosföldi iskolaépület kibővitését és helyreállitását engedélyezte, mely munkálatokra f. évi **augusztus 24**-én, d. e. 10 órakor Jánosföld község házánál nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

A munkálatokra 1660 frt 74 kr. van előirányozva.

Bánatpénz 166 frt készpénz, vagy ily összeg erejéig elfogadható értékpapir.

Zárt irásbeli ajánlatok 50 kros bélyeg és bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéséig alólirt etöljáróságnál beadhatók.

Terv, költségvetés és épitési feltételek a hivatalos órák alatt alolirt elöljáróságnál megtekinthetők.

Kelt Jánosföldön, 1886. évi augusztus hó 8-án.

A községi elöljáróság.

7902. sz. 1886. (416—1.1)

Arverési hirdetmény.

A nm. m. kir. pénzügyministeriumnak f. évi 30469. sz. alatt kelt rendelete alapján közzé tétetik, hogy a jánosföldi rozzant állapotban lévő kétjáratu szárazmalom épület anyaga és felszerelése, valamint annak 408 □-ölet tevő telke az örlési joggal együtt f. 1886. **augusztus 24**-én, d. e. 10 órakor, Jánosföldön a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek örök áron el fog adatni.

Kikiáltási ár 300 frt.

Miről a venni szándékozók oly felhivással értesitettnek, hogy az árveréskor tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben letenni, és hogy az árverés megkezdéséig szabályszerü zárt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, a melyek szintén a megfelelő 10% bánatpénzzel látandók el.

Közelebbi feltételek az ujpécsi kincstári ispánságnál megtekinthetők.

Szeged, 1886. aug. 8.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Hirdetmény.

A horvát-bókai közbirtokosság tulajdonához tartozó italmérési jog a hozzá tartozó épülettel 1886. november 1-től számitandó három egymásután következő évre, a f. évi **augusztus 22**-én, d. e. 10 órakor, H.-Bóka községházánál tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe fog adatni.

Az árverezők 140 frt. bánatpénzzel kéretnek magukat ellátni. (370—3.3)

H.-Bóka, 1886. jul. 23.

A közbirtokosság

8386. sz. 1886. (415—1.1)

Arlejtési hirdetmény.

A párdányi kincstári uradalomhoz tartozó ó-teleki nagy-pusztai kincstári bérleten levő gazdasági épületeknél eszközlendő helyreállitási munkálatok iránt 1886. **augusztus 24**-én, d. e. 10 órakor, Párdányban a községházánál — a költségvetésileg előirányzott 1471 frt 39 kr. kikiáltási ár mellett zárt irásbeli ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni kivánók oly felhivással értesitettnek, miként a versenynél a kellő 10% bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, nemkülönben az 50 kros bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlatok és a kikiáltási árnak megfelelő 10% bánatpénzzel felszerelve az árlejtés megkezdése előtt az árlejtező bizottságnál nyujtandók be.

Közelebbi feltételek alolirt kir. jószágigazgatóságnál, valamint az ujpécsi kincstári ispánságnál naponta megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szeged, 1886. aug. 10.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

7516. sz. 1886. (418—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. törvszék mint tlkkönyvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Dosztanits Dragits vhajtatónak, Milin Vlada tarasi lakos vhajtást szenvedő elleni 100 frt tőke, ennek 1884. márczius 21-től járó 6% kamatai, 15 frt per, 32 frt vhajtási és 12 frt árverési kérvényi és még felmerülendő költségek kielégitése végett vhajtást szenvedő tulajdonául felvett, a n.-becskereki kir. törvszék területén fekvő, a Tarras község 148. sz. tjkvben foglalt 389. hr. és 222. öi. sz. ház és belteleknek Milin Vládát illető 98 frtra becsült háromnyolczad részéből, ugyanott 584, 964, 1447. és 1475. hr. sz. összesen 3 hold 1775 □-ölnyi szántóknak szintén Milin Vladát illető 159 frtra becsült háromnyolczad részéből, — ugyanott 1468/100. helyr. sz. szőllőnek szinte Milin Vladát illető 6 frtra becsült háromnyolczad részéből, — továbbá a tarrasi 322. sz. tjkvben A. I. 1—6. s. szám a. foglalt fél urb. telek negyedének 287 frtra becsült fele részéből, — ugyanott A. II. 1—4. s. sz. a. urb. földnek 66 frtra becsült fele részéből, — ugyanott A. II. 1—11. s. sz. a. foglalt tartalék földnek 65 forintra becsült fele részéből és végre ugyanott A. II. 1—2. s. sz. a. 61 frtra becsült szőllőknek fele részéből álló ingatlanok vhajtási árverés utján el fognak adatni.

Határnapul 1886. évi **október 5**-ik napjának, d. e. 10 órája, Tarras községházánál kitüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ában árfolyammal számitott és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni, kivéve vhajtatót, ki bánatpénz és vételár lefizetése nélkül is árverelhet.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogeröre emelkedési napján, a másikat 15 nap mulva, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Tarras község elöljáróságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tvszék tkönyvi osztályának 1886. évi aug. hó 7-én tartott ülésében.

3231. szám. (417—3,1)

Pályázat.

Vadon Sándor lemondása folytán üresedésbe jött 400 forint fizetés és 60 forint lakbér általánynyal egybekötött Egres község segédjegyzői állás az 1886. évi XXII. t.-cz. 68. §-a értelmében a községi képviselőtestület által gyakorlandó választás utján f. évi szeptember hó 11-én, délelőtt 9 órakor, fog véglegesen betölteni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelendő kérvényeiket folyó évi szeptember hó 10. napjáig alólirotthoz annál bizonyosabban beadják, mivel a későbben beadottak figyelembe vétetni nem fognak.

Perjámos, 1886. augusztus 12-én.

Nikolits,
főszolgabiró.

---

334. sz. 1886. (427—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. jbiróság 1977. sz. végzése által gróf Pejacsevits Péter b.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, Juhász János bán.-tordai lakos ellen 248 frt tőke, ennek 1885. april 1-től számitandó 6% kamatai s eddig összesen 42 frt 40 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 376 frtra becsült 160 kereszt buza, lovak, kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2317/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a b.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 25**. napjának, d. e. 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 : LX. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 : LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi aug. 8. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

---

317. sz. 1886. (423—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. jbiróság 1967/86. sz. végzése által Maletits János tör.-becsei lakos mint felülfoglaltató vhajtató javára, Surányi János, franyovai lakos alperes ellen 642 forint tőke, ennek 1886. majus15-től számitandó 6% kamatai és eddig összesen 63 frt 62 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag felülfoglalt és 550 frtra és 1340 frtra becsült Ada mvárosa és a t.-becsei ág. ev. egyház község javára a f. évi 83. és 233. b. v. sz. a. vhajtási jkvben lefoglalt 4 drb ökör, 2 drb tehén és 40 drb birka és 120 drb birka, 50 drb bárány, 2 drb ló s 6 darab ökörből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2027/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a franyovai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 28**. napjának d. e. 11 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881:LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi julius 28. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

Kitüntetettetett:
A grázi 1880. évi orsz. kiállitason elismerési oklevéllel.
A trieszti 1882. évi kiállitason bronz-éremmel.
A bécsi 1883. é. nemzetk. gyógyszerész. kiállitason ezüst-éremmel.
A torontál-megyei gazdas. kiállitason 1884-ben ez. diszoklevéllel.
A budapesti 1885. évi orsz. kiállitason a nagy éremmel haladás- és versenyképességért.

hazánk egyik legszénsavdúsabb
SAVANYUVIZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kivánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos főraktár Edeskuty L. m. kir. udv. szállitónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1885-ik évi elszállitás palack 1,800,000 palack.

Nagy-Becskereken kapható: Amend R., Blum Sándor, Csada Károly, Deixner L., Haidegger Ed., Konkoly L., Nack Gyula, Rósa Béla, Rósa Ig., Szávits J., Schlesinger Gerson, Schniczler L., Theodorovits M. és Zimmerer A.-nál.

130—12.12)

348. sz. 1886. (428—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a tettes török-becsei kir. jbiróság 2049. sz. végzése által gróf Pejacsevits Péter bán.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, özv. Csikos Andrásné s társai tordai lakos ellen 261 forint 16 kr. tőke, ennek 1884. okt. 1-től számitandó 6% kamatai s eddig összesen 50 frt 11 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 485 forintra becsült buza, lovak, kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 2318/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a b.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 25.** napjának, d. u. 11 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 : LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi aug. 8. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

6037. sz. 1886. (420—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. törvszék mint tlkkönyvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Voczanszky Jova vhajtatónak, Szantovacz Mita kumani lakos vhajtást szenvedő elleni 40 frt tőke, ennek 1874. decz. 25-től járó 6% kamatai, 1 frt 50 kr. per, 13 frt 56 kr. vhajtási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégitése végett vhajtást szenvedő tulajdonául felvett, a n.-becskereki kir. törvszék területén fekvő, a Kuman községben, a kumani 87. sz. tjkvben A. I. a. foglalt az 1881:LX. t. cz. 156. §-a alapján az egész 160 frtra becsült 681. öi. sz. ház és beltelekre és igy vhajtáson kivül álló közös tulajdonosok Szantovacz Duna és Juera birtokrészekre is, továbbá 458 frtra becsült ugyanott A. II. 1—4. sorsz. a. fél tartalék telek negyedének harmadából álló ingatlanok vhajtási árverés utján el fognak adatni.

Határnapul 1886. **szeptember 23.** napjának, d. e. 10 órája, Kuman községházánál kitüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedési napján, a másikat további 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Kuman községelöljáróságnál megtekinthetők.

Kelt a nagy-becskereki kir. törvényszék tlkönyvi osztályának 1886. aug. 4-én tartott ülésében.

4595. sz. 1886. (419—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tvszék mint tlkvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Miczity szül. Galetin Milicza vhajtatónak, Popovits Szima t.-becsei lakos vhajtást szenvedő elleni 480 frt tőke, ennek 1882. jun. 14-től járó 6% kamatai, 23 frt 50 kr. per, 11 frt 65 kr. vhajtási és 12 frt ezuttali és még felmerülő költségek kielégitése végett vhajtást szenvedő tulajdonául felvett a n.-becskereki kir. törvszék területén fekvő, a T-Becse községben, a t.-becsei 269. sz. tjkvben 340. r. és 258. öi. sz. a. foglalt ház felére 208 frt kikiáltási árban és az ugyanott A. I. 7—11. sorsz. a. fél urb. telek felének 756 frtra becsült feléből álló ingatlanok vhajtási árverés utján el fognak adatni.

Határnapul 1886. é. **augusztus 31.** napjának, d. e. 10 órája, Tör.-Becse községházánál kitüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanság ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv. cz. 42. §-ábani árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 15 nap alatt, a másikat 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a nagybecskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tlkvi hivatalnál és Török-Becse község elöljáróinál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvszék tlkvi osztályának 1886. majus 22-én tartott ülésében.

---

335. sz. 1886. (424—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. jbiróság 1978. sz. végzése által gróf Pejacsevits Péter b.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, Poltra István bánát-tordai lakos ellen 153 frt 81 kr. tőke, ennek 1886. maj. 19-től járó 6% kamatai, s eddig összesen 36 forint 37 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 315 frtra becsült 80 kereszt buza, 2 drb ló, 1 kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2212/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a bán.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 21.** napján, d. e. 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 : LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Becsén, 1886. évi augusztus 4. napján.

Rankovits István,
kir. bir. vhajtó.

---

265. sz. 1886. (425—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tettes kir. jbiróság 1607. p. számu végzése által gróf Pejacsevits Péter bán.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, özv. Nagy Jánosné és társai tordai lakosok ellen 161 frt 18 kr. tőke, ennek 1885. april 1-től számitandó 6% kamatai és eddig összesen 69 frt 33 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 605 forintra becsült lovak, kocsik és 160 kereszt buzából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2331/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a bán.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 21.** napján, d. e. 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 : LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Becsén, 1886. évi augusztus 4. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

---

267. sz. 1886. (426—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tettes kir. jbiróság 1609/86. számu végzése által gróf Pejacsevits Péter bán.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, ifj. Fejes István tordai lakos ellen 193 frt 87 kr. tőke, ennek 1884. okt. 1-től számitandó 6% kamatai s eddig összesen 103 frt 61 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 428 frtra becsült 194 kis kereszt buza, 3 drb ló, 1 kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2232/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a b.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 23.** napjának, d. e. 8 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 : LX. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 : LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Becsén, 1886. évi augusztus 5. napján.

Rankovits István,
kir. bir. vhajtó.

---

209. sz. 1886. (421—1.1)

Hirdetmény.

Müller Lajos t.-becsei lakos felülfoglaltató részére, Surányi János franyovai lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhirré tétetik, hogy 4 drb ökör, 2 drb tehén, 40 drb birka a franyovai község házánál f. évi **augusztus 28**-án, d. e. 8 órakor biróilag el fognak árvereltetni.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi julius 28. napján.

Rankovits István,
kir. bir. vhajtó.

---

233. sz. 1886. (422—1.1)

Hirdetmény.

A t.-becsei ág. ev. egyház község részére, Surányi János franyovai lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhirré tétetik, hogy 120 drb anyabirka, 50 drb bárány, 6 drb ökör és 2 drb ló a franyovai község házánál f. évi **augusztus** hó **28-án**, d. e. 10 órakor biróilag el fognak árvereltetni.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi julius 28. napján.

Rankovits István,
kir. bir. vhajtó.

1886. Tizenötödik évfolyam.

TORONTÁL.

34-ik szám. Csötörtök, augusztus 26-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Előfizetési föltételek: Egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyed évre 1 frt 50 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál-féle könyvnyomda Nagy-Becskereken, hová az előfizetési pénzek és igtatási díjak küldendők.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 frt 50 krral számitva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az igtatási díjakat az igtatmányokkal együtt legfölebb **szerda reggeli 10 óráig** beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések: A nm. m. kir. belügyminiszterium határozata értelmében a hivatalos hirdetések **bérmentve és előlegesen beküldendő közlési dija** 1875. év első napjától kezdve következőleg állapittatott meg:

100	szóig	egyszer	közölve	és	egy	a	hirdetést	igazoló	lap	1 frt	67 kr.
200	„	„	„	„	„	„	„	„	„	2 „	67 „
300	„	„	„	„	„	„	„	„	„	3 „	67 „
400	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4 „	67 „
500	„	„	„	„	„	„	„	„	„	5 „	67 „

és igy tovább minden megkezdett 100 szóért 1 frttal több.

Magán hirdetések: A 4-hasábos garmondsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Alulirt kiadóhivatalnak van szerencséje, a t. szolgabiróhivataloknak, községeknek és magán hirdetőknek tudtára adni, hogy nem helybeli hirdetések csak akkor vétetnek fel, legyenek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési dijat az itt közölt tarifa szerint a hirdetéssel együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által utánvét mellett feladott nyugtát és támpéldányt a postán mindenkor kiváltani. A „Torontál" kiadóhivatala.

Megjelen hetenkint egyszer, csötörtökön.

A »Torontál« 33-ik számának

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1886. évi augusztus hó 19-én.

HIVATALOS RÉSZ.

1150 sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabiró, Nagy-Becskerek polgármestere és helyhatósági biztosnak (Torontál).

Tóth Antal t.-kanizsai szolgabirósegéd elhalálozása folytán megürült szolgabirósegédi tiszti állomásnak választás utján való betöltése a folyó évi rendes őszi közgyülésre tüzetik ki, mi ezennel meghirdettetik.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi augusztus 9-én.

Tallián, alispán.

20949 sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabiró, Nagy-Becskerek polgármestere, a helyhatósági biztos és a Torontálnak.

Alábbi rendelet azzal közöltetik, hogy afeletti czélszerü intézkedés pontos és szigoru végrehajtása általam lehetőleg ellenőriztetni fog, mert részemről is igen óhajtom a jelzett visszaélések megszüntetését.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi augusztus hó 9-én.

Tallián, alispán.

Másolat. Magyar királyi belügyminiszter 42934/III. a. számu körrendelet. A pénzügyminiszter urnak folyó évi julius hó 23-án 42653. sz. a. hozzám intézett átirata szerint a vadászati adóról szóló XXIII. t.-czikknek a vadászati adó alóli mentességet megállapitó B szakasza b) és c) pontjaiban foglalt rendelkezési több esetekben a kincstár érdekeinek megröviditésére használtattak fel, a mennyiben vadász cselédekül illetőleg a vadak gondozására és őrzésére alkalmazott cselédekül jelentettek be oly egyének is, kik a bejelentő vadász területi tulajdonoshoz vagy bérlőhöz szolgálati viszonyban nem állanak. A jelzett visszaélések megszüntetése czéljából ezennel elrendelem, miszerint a vadászjegy elnyerése iránti bejelentések láttamozása körül az 1883. évi XXIII. t.-cz. 36. szakasza alapján eljáró közegeit (járási szolgabirákat, polgármestereket) oda utasitsa, hogy minden egyes esetben meggyőződést szerezzenek arról, vajjon az, kinek részére cseléd vadászjegy kiállitása kéretik, csakugyan cselédnek tekinthető-e és mivel az 1876. évi XIII. t.-cz. 69. szakasza értelmében a cselédeknek igazolványul a cselédkönyv szolgál és igy nem szenved kétséget, hogy a szóban levő a törvény által cselédeknek nyilvánitott egyéneknek is cselédkönyvvel kell ellátva lenniök, csak az olyanokra vonatkozó kérelmeket láttamozzák, kiknek részére a cselédkönyvekről vezetett nyilvántartás szerint a cselédkönyv kiállitva lett és ezen körülményt a láttamozási záradékban is kifejezésre juttassák. Ezen rendeletem a vadászati jegy iránti bejelentések láttamozása érdemében másodfokban intézkedő közigazgatási bizottsággal is közlendő. Budapesten, 1886. julius 31-én. Tisza s. k.

20973. sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabiró, Nagy-Becskerek polgármestere és a helyhatósági biztosnak (Torontál).

Az 1886. évi XXII. t.-cz. életbeléptetése tárgyában 904. kgy. sz. a. kelt megbizatás kifolyásából a következőkre hivom fel tek. czimedet:

1) A törvény 9. §-a szerint vezetendő jegyzék mintájára nézve szivesked jék egy mintatervet készitení és ide beküldeni.

2. Hivja fel járásának összes községeit, hogy képviselőtestületeik által a törvény 14. §-a értelmében szedhető települési dijat állapitassák meg. A vonatkozó határozatok hozzám összesitve jegyzék kiséretében küldendők be és a jegyzékben a megállapitott dij összege, valamint tek. czimednek arra vonatkozó véleménye kitüntetendő lesz.

3. A járása területén hátralékos összes községi számadások és költségvetések kérlelhetlen szigorral bekövetelendők és hozzám beterjesztendők. (Lásd 115. stb. § és 1886. jul. 17-én 18900. sz. a. kelt itteni körrendeletet.)

4. A törvény 64 §-ban érintett összes szabályrandeletek a községektől bekövetelendők és ide bemutatandók.

5. Az 1., 2., 3. és 4. pont alattiak N.-Becskerek városra nézve a polgármester által teljesitendők.

Az 1. és 2. pontra nézve a beterjesztés határidejét 1886. évi szeptember 15-re tüzöm ki, a 3. és 4. pontra nézve pedig 1886. deczember hó 1-jét.

Elvárom tek. czimed ismert ügybuzgalmától, hogy különösen az uj törvény intézkedéseinek nagy horderejét ismerve, jelen felhivásomnak pontosan eleget teend.

Kelt Nagy-Becskerek, 1886. augusztus 11-én.

Alispán szabadságon:

Rónay Jenő, főjegyző.

348. sz. 1886. (428—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a tettes török-becsei kir. jbiróság 2049. sz. végzése által gróf Pejacsevits Péter bán.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, özv. Csikos Andrásné s társai tordai lakos ellen 261 forint 16 kr. tőke, ennek 1884. okt. 1-től számitandó 6% kamatai s eddig összesen 50 frt 11 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 485 forintra becsült buza, lovak, kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 2318/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a b.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 25.** napjának, d. u. 11 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legkezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a biróságnál elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsöt az árverés jogerőre emelkedési napján, a másikat további 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Kuman községelöljáróságnál megtekinthetök.

Kelt a nagy-becskereki kir. törvényszék tlkönyvi osztályának 1886. aug. 4-én tartott ülésében.

4595. sz. 1886. (419—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

335. sz. 1886. (424—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. jbiróság 1978. sz. végzése által gróf Pejacsevits Péter b.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, Poltra István bánát-tordai lakos ellen 153 frt 81 kr. tőke, ennek 1886. maj. 19-től járó 6% kamatai, s eddig összesen 36 forint 37 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 315 frtra becsült 80 kereszt buza, 2 drb ló, 1 kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2212/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a bán.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 21.** napján, d. e. 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni

267. sz. 1886. (426—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a török-becsei tettes kir. jbiróság 1609/86. számu végzése által gróf Pejacsevits Péter bán.-tordai nbirtokos mint vhajtató javára, ifj. Fejes István tordai lakos ellen 193 frt 87 kr. tőke, ennek 1884. okt. 1-től számitandó 6% kamatai s eddig összesen 103 frt 61 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési vhajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 428 frtra becsült 194 kis kereszt buza, 3 drb ló, 1 kocsi és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2232/86. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a b.-tordai község házánál leendő eszközlésére 1886. évi **augusztus 23.** napjának, d. e. 8 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 : LX. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet igérőnek

---

19893. szám. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi főszolgabirónak és N.-Becskerek város rendőrkapitányának.

A nmélt. m. kir. földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszteriumnak f. évi május hó 12-én 25554. szám alatt kelt s megyei erdészeti albizottságunk által az erdő rendészeti áthágások után befizetett pénzbüntetések névszerinti kimutatása ügyében áttett rendeletéhez képest, felhivom a czimeket, hogy miután az erdőrendészeti áthágások után befolyt és a királyi adóhivatalok által naplószerüleg elszámolt pénzbüntetésekről kiállitott ellennyugták sok esetben nem tartalmazzák az áthágást elkövető nevét, ennélfogva ellenőrzési szempontból kellő pontossággal az sem állapitható meg, hogy ki azon fizető, ki az áthágást elkövette s mely itélettel hozott elmarasztalás alapján fizetett jövőre az „erdőrendészeti áthágások után befolyó pénzbüntetések“ beszolgáltatása alkalmával az adóhivataloknak adott ellennyugtákon az elmarasztaló itélet megjelölése pontosan megneveztessék az is, a ki a fizetést teljesitette.

Megjegyeztetik egyéb iránt, hogy ezen intézkedés csak az erdőrendészeti áthágások után befolyó büntetés pénzekre nézve szükséges, mig az erdei hihágásokat illetőleg az eddigi eljárás követendő.

Nagy-Becskereken, 1886. évi augusztus 14-én.

Alispán szabadságon:

Rónay Jenő,
főjegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Torontálmegye közigazgatási bizottságának 1886. évi augusztus hó 9-én Nagy-Beeskerek városában megtartott rendes havi ülésében.

(Vége.)

A nmélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 21596/86. sz. a. kelt leirata, melylyel több román nyelven szerkesztett földrajz és történelem és két térkép mint államellenes az összes iskolákból kitiltatik. — Valamennyi szolgabiró, Nagy-Becskerek város polgármestere és Jankó Ágoston helyhatósági biztossal megfelelő eljárás végett közöltetik.

A t.-becsei járás szolgabirája beterjeszti Krstonovits Natalia kumáni tanitónő által az ottani községi biró ellen emelt panaszos ügyében felvett jegyzőkönyvet. — További eljárás végett a jelentést tevő szolgabirónak kiadatik.

A központi járás szolgabirája beterjeszti Ollinger János erneszházi közs. tanitó folyamodványát, melyben az ottani takarék- és előleg-szövekezetnél a könyvvezetői teendők vezethetésére engedélyt kér. — Érdemleges határozat hozatala előtt, annak constatálása végett, hogy viselte-e már eddig is ezen hivatalt, vagy csak most kivánja viselni, — a járási szolgabirának kiadatik.

A közp. járás szolgabirája beterjeszti több bikacsfalvai lakos által Vaszilcsin Péter ellen emelt panaszos ügyben felvelt jegyzőkönyvet. — További eljárás végett a járási szolgabirónak kiadatik.

A kir. tanfelügyelő folyó évi julius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

IV. Árva ügyek.

A megyei árvaszék bemutatja Ujpécs község kérvényét, melyben saját gyámpénztárának általa leendő kezelését kéri. — A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztetik.

V. Közegészségi ügyek:

A megyei főorvosnak folyó évi julius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

VI. Börtön ügyek.

A kir. ügyészség julius havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

Kováts Ágoston közigazgatási bizottsági tag a módosi kir. járásbirósági börtön megvizsgálása tárgyában felvett jegyzőkönyvét beterjeszti. — A nagymélt. m. kir. igazságügyi miniszteriumhoz felterjesztetik.

VII. Fegyelmi és felebbezett ügyek.

Schmidt Gusztáv barakkorcsmárosnak a 31264/85. sz. alispáni határozat elleni felebbezése. — A felebbezett alispáni határozat indokaiból helybenhagyatik.

Bobda község elöljáróságának Stump Mária illetősége ügyében a 13128. sz. a. hozott alispáni határozat elleni felebbezése. — A felebbezett alispáni határozat indokaiból helyben hagyatik, erről a megye alispánja értesittetik.

Popási Illés szefkerini lakosnak a 16175. sz. alispáni határozat elleni felebbezése. — A felebbezett alispáni határozat helyben hagyatik, erről a megye alispánja értesittetik.

A n.-kikindai járás szolgabirája beterjeszti a mokrini izraelita kitközség által bemutatott határozatot és nyilatkozatot. — A nmélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjesztetik.

A t.-becsei járás szolgabirája beterjeszti a t.-becsei izrael. anyakönyvi kerület módositott szabályrendeletét. — A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjesztetik.

VIII. Nősülési ügyek.

Pauneszku Pantelia kivételes nősülési engedély iránti kérvénye. — Elutasittatik.

Zombory Mihály hason ügye. — Elutasittatik.

Stojkov Radovan hason ügye. — Elutasittattk.

Szimits Radovan hason ügye. — Elutasittatik.

Elnöklő alispán bejelenti, hogy Rónay Jenő, Babits József és Daniel János elmaradásukat igazolták, egyuttal kéri a meg nem jelent s elmaradását nem igazoló Dr. Demko Pál, Trifunatz Mladen s Vinczehidi Józsi, bizottsági tagokat, igazolásra felhivni s a jövő ülés határnapját kitüzni. — Dr. Demkó Pál, Trifunatz Mladen és Vinczehidi Józsi igazolásra felhivatnak, a jövő ülés napja pedig f. évi szept. hó 6-ik napjának, délelőtt 10 órájára tüzetik ki.

Mielőtt az ülés feloszlott volna, elnöklő alispán annak indokából, hogy azon nagy teremben, a melyben az 1876. VI. t.-cz. értelmében a közigazgatási bizottság megalakult a régi megyeház ujjáépitése miatt utóljára tartja ülését, teremtől elbucsuzott. — A közigazgatási bizottság tagjai elnöklő alispánunkkal egyetemben az ülésből eltávoztak.